

**Великорудківська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів Диканської селищної ради Полтавського району
Полтавської області**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради №
від 30.08.2024

Образотворче мистецтво
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ 7 КЛАСУ

Розроблено на основі модельної навчальної програми
«Мистецтво. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти *(автори Кондратова Л. Г.)*.
Відповідає підручнику з Мистецтво для 7 класу закладів загальної середньої освіти
(автор Кондратова) 7 клас 2024)

Підготував:
учитель образотворчого мистецтва
Кірілов Олександр Васильович

2024

Навчальна програма з курсу «Образотворче мистецтво. 7 клас».

35 годин.

Навчальна робоча програма з курсу «Образотворче мистецтво» розроблена на основі законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), на основі Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09. 2020 р. № 898), а також модельної навчальної програми «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (*автори Кондратова Л. Г.*). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883). Програма є складовою частиною мистецької освітньої галузі.

Вимоги щодо обов'язкових результатів навчання, які забезпечує вивчення курсу «Мистецтво».

I. Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

II. Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі

1. Вільне володіння державною мовою.

Уміння: грамотно висловлювати українською мовою в усній чи письмовій формі свої враження від мистецтва; чітко формулювати судження, міркування; дискутувати щодо мистецьких явищ та інформації про мистецтво, отриманої з різних джерел; ділитися творчими ідеями, коментувати та оцінювати власні художні результати й творчість інших осіб; шукати художню літературу та літературу мистецького спрямування для читання й пізнання нового та отримання задоволення.

Ставлення: усвідомлення національної ідентичності через українське та світове мистецтво; цінування української мови як основи національного мистецтва (літератури, театру, кіно тощо); готовність активно користуватися українською мовою під час спілкування на теми мистецтва.

2. Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами.

Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) мовою.

Уміння: грамотно висловлювати в усній і письмовій формі свої враження від мистецтва; чітко формулювати судження, міркування із застосуванням відповідної лексики; дискутувати щодо мистецьких явищ та інформації про мистецтво, отриманої з різних джерел; ділитися творчими ідеями, коментувати та оцінювати власні художні результати і творчість інших осіб; добирати художню літературу та літературу мистецького спрямування для читання й пізнання нового та отримання задоволення.

Ставлення: усвідомлення своєї етнічної самобутності та української національної ідентичності; сприйняття культурного різноманіття світу через мистецтво.

Здатність спілкуватися іноземними мовами.

Уміння: використовувати іншомовні джерела інформації про мистецтво та іншомовну мистецьку термінологію.

Ставлення: шанування культурного різноманіття, усвідомлення широких можливостей у творчій діяльності зі знанням іноземних мов; усвідомлення необхідності популяризації іноземними мовами культурних надбань України.

3. Математична компетентність.

Уміння: застосовувати математичні поняття і категорії як інструменти під час створення художніх робіт; використовувати математичні знання для пояснення художньої виразності творів, логіки, структури художньої форми; аналізувати твори мистецтва та створювати власні художні твори за правилами художньої композиції; здійснювати у разі потреби розрахунки для встановлення пропорцій, відношень між величинами, створення об'ємно-просторових композицій, запису ритму, створення сценічних композицій тощо; створювати сценічні композиції, різноманітні художні продукти із використанням

медіаресурсів; актуалізувати за допомогою мистецтва математичні поняття і категорії; вибудовувати логіку презентації власних проєктів.

Ставлення: усвідомлення взаємозв'язків математики і мистецтва як універсальних мов на прикладах творів різних видів мистецтва; усвідомлення взаємозумовленості художньо-образного та математичного мислення у становленні особистості; розуміння впливу художнього пізнання на розвиток математичних здібностей і умінь.

4. Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій.

Уміння: спостерігати і відтворювати довкілля в художніх образах засобами різних видів мистецтва; аналізувати роль людини в соціокультурному просторі та її відображення в мистецтві; використовувати технічні засоби для втілення художніх ідей з урахуванням постійного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій; застосовувати знання з природничих наук та використовувати природні ресурси для творчості; застосовувати мистецькі знання і вміння для естетизації навколишнього середовища, розширювати діапазон емоційних переживань через сприйняття довкілля.

Ставлення: сприйняття довкілля і знання з природничих наук як об'єктів для художньо-образної інтерпретації; розуміння естетичних якостей технічних винаходів, усвідомлення взаємовпливу знань природничих наук, техніки, технологій і мистецтва (на прикладі дизайну, ландшафтної архітектури тощо), художнє осмислення людського досвіду.

5. Інноваційність.

Уміння: виявляти креативність у різних сферах життєтворчості, критично оцінювати та інтерпретувати явища культури з урахуванням взаємодії традицій та інновацій; пропонувати неординарні способи виконання творчих завдань, розвивати критичне мислення щодо власної художньо-творчої діяльності; генерувати і впроваджувати нові мистецькі ідеї у різних сферах життєдіяльності.

Ставлення: відкритість до інновацій і передбачення їхнього позитивного результату, ініціативність щодо участі в мистецьких заходах, творенні нових культурних продуктів; прагнення творчої самореалізації, вираження креативності; відповідальність за особистий і спільний результат у мистецьких проєктах; виявлення прагнення до сталості результату, мультиплікаційності результату; демонстрування впевненості в собі, визначення перспективи діяльності.

6. Екологічна компетентність.

Уміння: використовувати взаємодію “людина — природа” для вираження мистецькими засобами власних емоцій, почуттів, переживань; запобігати негативним впливам інформації на власний емоційний стан; поширювати засобами мистецтва ідеї свідомого споживання.

Ставлення: усвідомлення необхідності гармонійної взаємодії людини і довкілля; сприйняття довкілля як об'єкта для художньо-образної

інтерпретації, виявлення емоційно-ціннісного ставлення до життєвого простору, сприйняття природи як естетичного об'єкта.

7. Інформаційно-комунікаційна компетентність.

Уміння: застосовувати цифрові технології для створення, презентації і популяризації художніх образів, мистецьких ідей; визначати художню цінність цифрового контенту; добирати та опрацьовувати художню інформацію у пошуково-дослідницькій та соціокультурній діяльності для пізнання і творення мистецтва; переводити художню інформацію з цифрового формату в нецифровий і навпаки; використовувати інформаційні технології для здобуття мистецької інформації та формування власного мистецького простору; вирізняти маніпулятивну квазімистецьку інформацію, запобігати негативним інформаційно-технологічним впливам на власний культурний розвиток; оцінювати художню якість створеного цифрового продукту.

Ставлення: усвідомлення естетичного потенціалу цифрових технологій для художньо-творчого самовираження, обробки, поширення мистецьких творів і здійснення віртуальних мистецьких подорожей; розуміння ролі мистецьких засобів у впливі медіатекстів на свідомість людини.

8. Навчання впродовж життя.

Уміння: визначати власні художні інтереси та потреби, виявляти мобільність у пізнанні мистецьких явищ і процесів; сприяти розвитку інтересу до мистецтва протягом життя; розвивати емоційний інтелект; вибудовувати перспективу художнього самовдосконалення, планувати та організовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва, самовираження через мистецтво; критично оцінювати та аналізувати результати власної творчої діяльності, раціонально використовувати час для задоволення культурних потреб; здобувати, опрацьовувати мистецьку інформацію.

Ставлення: усвідомлення власних потреб і досягнень у художньому самовираженні; побудова позитивних векторів власної життєвої стратегії; поглиблення власної мотивації творити, інтелектуально розвиватися, зокрема у процесі художнього пізнання; розуміння місії мистецтва у власному житті та впливу мистецької діяльності на успішну самореалізацію, психологічну стабільність; виявлення готовності до пошуку нових способів художнього пізнання; отримання задоволення від спілкування за допомогою мистецтва в різних культурних середовищах.

9. Громадянські та соціальні компетентності.

Громадянські компетентності

Уміння: виробляти активну позицію у творенні естетичного середовища; ефективно взаємодіяти для реалізації громадських мистецьких проєктів; критично аналізувати та оцінювати мистецькі явища як засіб впливу на формування громадянського суспільства; брати участь у культурному житті України, бути причетним до соціокультурних, суспільних та історичних процесів.

Ставлення: шанування національної ідентичності через пізнання українського мистецтва у світовому контексті; усвідомлення причетності до соціокультурних, суспільних та історичних процесів; розуміння значення загальнолюдських цінностей; дбайливе ставлення до народних мистецьких традицій рідного краю та виявлення поваги до надбань інших культур; виявлення активної громадянської позиції у збереженні культурного різноманіття, в утвердженні рівності як основи демократії та визнання особливостей різних культур; шанування досягнень українців у мистецькій і науково-дослідницькій діяльності.

Соціальні компетентності

Уміння: визначати роль мистецтва в соціокультурному просторі; оцінювати соціально-економічні результати культурної діяльності; виявляти

партнерські якості, солідарність, зацікавлення в спільному розв'язанні соціальних проблем засобами мистецтва; підтримувати громадські проекти в культурній сфері.

Ставлення: розуміння важливості мистецтва для соціального розвитку, виявлення поваги до прав і свобод людини як загальнолюдських цінностей, зокрема до свободи слова і думки, втілених у мистецтві; готовність брати участь у волонтерському русі, зокрема в мистецько-просвітницькій діяльності.

10. Культурна компетентність.

Уміння: орієнтуватися в культурному різноманітті, визначати вияви взаємодії між різними культурами та усвідомлювати їхній внесок у сталий розвиток суспільства; аналізувати способи вираження і передачі ідей у різних культурах за допомогою мистецтва; розвивати власну емоційно-почуттєву сферу на основі сприйняття мистецтва і художньо-творчої діяльності; інтерпретувати, давати естетичну оцінку явищам і об'єктам навколишнього середовища; створювати художні образи засобами різних видів мистецтва; продукувати ідеї та реалізувати їх; відповідально ставитися до інтелектуальної і культурної власності; визначати різні способи художньої комунікації між суб'єктами мистецького діалогу; розуміти значення комунікації в креативних індустріях.

Ставлення: усвідомлення загальнолюдських, естетичних і художніх цінностей, транслятором яких є мистецтво різних регіонів світу; виявлення пошани до мистецького надбання українського народу і гордості за нього, поваги й толерантного ставлення до культурного різноманіття регіонів світу; усвідомлення власної ідентичності у світовій культурній спадщині; потреба пропагування національної культури через власну мистецьку діяльність; розуміння необхідності збереження художнього надбання людства; розуміння важливості естетичних чинників у повсякденному житті.

11. Підприємливість та фінансова грамотність.

Уміння: визначати цілі, планувати і досягати їх; виявляти творчу ініціативу і сприяти її реалізації, зокрема через утілення в практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); використовувати в пошуковій діяльності різні джерела інформації; працювати в команді для виконання художньо-творчих завдань з урахуванням основ культурного менеджменту; знаходити мистецькі форми самовираження в креативних індустріях (економічній діяльності); пояснювати на прикладах реалізації мистецьких проєктів, фестивалів, виставок значення інвестицій у культуру; оцінювати практичне втілення мистецьких проєктів; реалізовувати мистецькі проєкти; презентувати власні надбання.

Ставлення: виявлення активності в процесі пізнання мистецтва; усвідомлення важливості творчої діяльності для самореалізації особистості; прагнення участі в мистецьких заходах і подіях; засудження плагіату; виявлення здатності мислити творчо; сприйняття мистецького твору як форми самовираження людини; демонстрування готовності до партнерства у творчому процесі, самостійності та мобільності у творенні ідей та прийнятті рішень; генерування нових ідей та ініціатив, втілення їх у життя для забезпечення власного добробуту і розвитку суспільства.

III. Базові знання

Мистецька грамотність: художня творчість; твір мистецтва; художній образ як категорія мистецтва; види мистецтва; засоби виразності різних видів мистецтва; загальномистецький словник (тема/сюжет, ритм, гармонія, композиція, контраст, форма тощо); жанри мистецтва; художні стилі й напрями; зміст і смисл у творі мистецтва; читання мистецького тексту; народне і професійне мистецтво; автентичність; стилізація; взаємодія/синтез мистецтв; дизайн; новітні технології в мистецтві; медіамистецтво; взаємовплив мистецтва і науки; культурне різноманіття.

Мистецька діяльність: художня ідея та її втілення; креативність; способи творення художніх образів у різних видах мистецтва; виконавство (хор, соло, ансамбль, гра на музичних інструментах, танець; акторська майстерність тощо); творення візуальних/аудіовізуальних образів (малювання, ліплення, просторове проєктування, декоративні техніки/художні ремесла, екранні образи тощо); мистецький проєкт; мистецькі професії; мистецтво і технології (штучний інтелект, робототехніка тощо).

Мистецька комунікація: вплив мистецтва на особистість; діалог у мистецтві; емоційне та раціональне в мистецтві; форми зберігання мистецтва (усна традиція, запис художнього тексту (нотного, хореографічного, літературного тощо), екранізація, аудіо-, фото-, відеофіксація, музейний простір, колекціонування тощо); медіатекст; сучасні способи та засоби художньої комунікації; нові виміри існування мистецьких творів (інтерактивність, мультимедійність, масмедійність, гіпертекст тощо); сучасні комунікаційні та комунікативні технології; джерела інформації про мистецтво.

Освітня мета вивчення курсу «Образотворче мистецтво. 7 клас»

Програма є органічним продовженням розроблених навчальних програм на основі модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (авторки Кондратової Л.Г.).

Очікуваним результатом навчання за програмою є формування в здобувачів освіти комплексу мистецьких компетентностей в процесі вивчення мистецтва різних епох минулого та сучасного мистецтва.

Метою програми є цілісний різнобічний розвиток успішної особистості учня у процесі формування мистецької грамотності опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації в міжкультурному комунікаційному просторі; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в сфері мистецької діяльності та комунікації; розкриття творчого потенціалу, залучення до культурних мистецьких подій та процесів в Україні.

Досягнення поставленої мети досягається за умови дотримання таких завдань загальної мистецької освіти:

- виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб;
- формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв;
- розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ;
- стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації;
- розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу;
- формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі, які передбачають, що учень/учениця:

- опановує різні види, жанри та стилі мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;
- розвиває художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;
- використовує інформаційне й цифрове середовище у власній творчості та художній мистецькій комунікації.

Для досягнення очікуваних результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі програмою пропонуються такі види образотворчої мистецької діяльності у 7 класі:

Сприймання творів мистецтва

Сприймання та інтерпретація різних видів і жанрів творів образотворчого мистецтва (графіки, живопису, скульптури, архітектури, фотомистецтва, дизайну, кіномистецтва, хореографії, телебачення), творів образотворчого мистецтва різних стилів. Сприймання та інтерпретація народних творів декоративно-прикладного та декоративно-ужиткового мистецтва. Аналіз засобів виразності художніх образів, втілення художньої ідеї у творах, способів творення художніх образів художніх образів, художньої мови та стильових ознак у творах образотворчого мистецтва різних видів, жанрів, стилів та напрямів.

Мистецька художньо-творча діяльність: художньо-творче самовираження в різних видах образотворчої мистецької діяльності: тренувальні вправи, творчі завдання.

Виконання тренувальних, навчальних вправ.

Виконання короточасних тренувальних вправ, оволодіння різними образотворчими техніками, створення ескізів, схем; відпрацювання основних елементів для подальшої творчої мистецької діяльності, підготовка до виконання творчих завдань: вправи в повітрі, вправи олівцем, вправи фарбами, вправи на засвоєння прийомів ліплення, виконання ескізів, виконання композиційних схем, аналіз пропорцій, будови тіла, аналіз натурної постановки, пояснення послідовності дій.

Практична мистецька діяльність, виконання творчих мистецьких завдань

Втілення художньої ідеї у процесі мистецької діяльності. Виявлення креативності та набуття досвіду в способах творення художніх образів у різних видах, жанрах образотворчого мистецтва (графіки, живопису, скульптури, архітектури, фотографії, дизайну, декоративно-ужиткового мистецтва тощо).

Набуття практичних навичок і досвіду створення візуальних образів (малювання, ліплення, розпис, декорування, просторове проєктування тощо), дотримання основних законів композиції, зображень об'єктів навколишнього світу різними засобами, оволодіння різними образотворчими техніками, створення схем, ескізів, аналіз пропорцій, виконання завдання різними засобами і способами (експериментування, поєднання, візуалізація різними художніми засобами для реалізації мистецьких ідей).

Ігрова та проєктна діяльність

Участь у мистецьких проєктах, пізнання мистецьких професій, залучення до творчих ігрових видів мистецької діяльності.

Побудова робочої програми курсу «Образотворче мистецтво» передбачає навчання за навчальним предметом один раз на тиждень (1 години на тиждень).

Освітній процес спрямовано на набуття комплексу ключових й предметних компетентностей у сфері образотворчого мистецтва та інших видів мистецтва.

Результатом мистецької освіти школярів повинен стати комплекс сформованих ключових і предметних компетентностей, які проявляються через мистецьку грамотність, у мистецькій діяльності здобувачів освіти та здійсненні мистецької комунікації.

У 7 класі провідними видами діяльності відповідно до змістових ліній програми є мистецька грамотність, мистецька діяльність та мистецька комунікація, у процесі яких відбувається формування і розвиток предметних мистецьких компетентностей — музичних, образотворчих тощо.

Особливості організації освітнього процесу під час вивчення курсу «Образотворче мистецтво. 7 клас»

Структура навчального року (за чвертями, півріччями, семестрами), тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, інші

форми організації освітнього процесу встановлюються закладом загальної середньої освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою.

Основною формою навчання мистецтва є урок як основна форма організації навчання мистецтва в школі, якісна своєрідність його залежить від цілей, характеру спілкування та взаємодії педагога з учнями, методів навчання та виховання.

Уроки можуть проводитись у різних формах: бесіда, діалог, дискусія, проєкт тощо.

На основі модельної освітньої програми предмета/інтегрованого курсу вчитель/вчителька складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарне планування здійснюється вчителями на підставі модельної програми в довільній формі, з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою педагога. Автономія вчителя/вчительки має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

При розробленні календарно-тематичного, системи поурочного планування вчителю/вчительці необхідно самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в обраному ними підручнику. Педагог може самостійно переносити теми уроків, відповідно до засвоєння учнями навчального матеріалу, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю/вчительці з метою поліпшення освітнього процесу, а не контролювати його.

Тематичне планування — визначення послідовності уроків, основних видів роботи на уроці. Педагог може його здійснювати на основі обраного підручника. Тематичне планування розпочинається з ретельного вивчення педагогом навчальної програми з предмета, освітніх стандартів, визначення основних виховних і розвивальних завдань у межах навчального предмета в цілому і з певної теми зокрема.

Робоча навчальна програма передбачає творче ставлення вчителя до змісту і технологій навчання, добору освітнього мистецького матеріалу: кожен педагог має можливість обирати мистецькі твори для сприймання та виконання учнями, орієнтуючись на критерій їхньої високої художньої якості, тематику, цікавість для учнів і відповідність їхньому віку. Вищезначене відображається у календарно-тематичному плані педагога на навчальний рік, відповідно до якого він (вона) здійснює навчання здобувачів освіти.

№	К-сть	Зміст теми	Види навчальної діяльності	Результати навчально-пізнавальної
---	-------	------------	----------------------------	-----------------------------------

	год.			діяльності
	1 6	Тема І. СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО В ЖИТТІ ЛЮДЕЙ (16 год.)		
1.	1	Сучасне образотворче мистецтво та його роль в житті людей. Образотворче мистецтво, яке оточує людей, зв'язки між мистецтвом, життям і різними галузями знань.	Образотворча складова <i>Мистецька грамотність</i> Пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології. Оволодіння мистецькою термінологією образотворчого мистецтва, знаннями про засоби виразності різних видів образотворчого мистецтва. Участь у бесідах, обговореннях, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок, здійснення досліджень під керівництвом учителя.	Образотворча складова <i>Мистецька грамотність</i> 1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва Пізнає та розширює знання про засоби художньої виразності, художню мову різних видів, жанрів образотворчого мистецтва; наводить приклади творів. Пояснює особливості художньої мови творів різних видів, жанрів мистецтва, розрізняє спільне і відмінне у трактуванні однієї теми/сюжету засобами різних видів мистецтва встановлює зв'язки між народним і професійним мистецтвом. Орієнтується в особливостях українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю, виявляє обізнаність у мистецтві етносів України і різних народів світу. На прикладах встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями. Досліджує синтез мистецтв у творах, зв'язки між видами мистецтва; встановлює зв'язки між мистецтвом, життям і різними галузями знань. Досліджує зв'язки, встановлює аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва/ різних авторів. Наводить приклади синтезу мистецтв, порівнює художній образ і явища навколишнього середовища. Розпізнає характерні риси різних видів образотворчого мистецтва; розрізняє засоби художньої виразності та наводить приклади творів образотворчого мистецтва; характеризує особливості технік виконання творів образотворчого мистецтва.
3.	1	Музина культура рідного краю. Україна – частина Європи. Вплив європейського мистецтва на розвиток українського мистецтва. Досягнення України в музичному мистецтві. Особливості українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю. Музичне мистецтво, традиції, видатні митці рідного краю. Поняття Музична культура рідного краю, поняття музичний образ.		
2.	1	Україна – частина Європи. Вплив європейського мистецтва на розвиток українського мистецтва Збереження пам'яток архітектури як художнього надбання людства. Українське декоративно-ужиткове народне мистецтво рідного краю, традиції, видатні митці рідного краю ЮНЕСКО - Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культур. Поняття панно.	Мистецька діяльність Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва, здійснення аналізу, інтерпретації і критичного оцінювання художньої мови та художніх образів у творах мистецтва. Виконання тренувальних, навчальних вправ. Практична мистецька творча діяльність із втілення художньої ідеї, набуття досвіду в способах творення художніх образів у різних видах образотворчого мистецтва,	
3.	1	Шляхами історії українського мистецтва. Види декоративно-прикладного мистецтва України. Поняття символ, стилізація, контраст. Поняття декоративний розпис. Традиційні українські розписи: петриківський, самчиківський, косівський та яворівський.		
4.	1	Українське етнічне автентичне образотворче		Мистецька діяльність 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час

		мистецтво. Поняття етнос, етнічне мистецтво, гобелен. Символіка, традиційна орнаментика, колір та техніки у декоративно-ужитковому мистецтві. Особливості впливу народних традицій на сучасне образотворче мистецтво. Вплив національних традицій на розвиток сучасного українського мистецтва і на його інтеграцію у світову мистецьку культуру, як самобутнього і оригінального мистецтва.	імпровізування (експериментування, поєднування, візуалізування тощо) художніми засобами (зокрема цифровими) для реалізації мистецької ідеї, пропонування різних варіантів втілення, використання різних технік у мистецькій діяльності. Створення візуальних образів (малювання, ліплення, просторове проектування тощо). Експериментування, поєднання, візуалізація різними художніми засобами для реалізації мистецьких ідей, дотримання основних законів композиції, зображень об'єктів навколишнього світу різними засобами. Участь у мистецьких проєктах, пізнання мистецьких професій.	творчої діяльності в різних видах мистецтва Сприймає твори різних видів, жанрів, мистецтва; аргументовано інтерпретує твори, формулює своє ціннісне ставлення до них, використовуючи власний досвід; користується довідниковими/ енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів, зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше, виокремлює цінності, закладені у творі мистецтва, ідентифікує їх зрозумілість для себе, формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує зміст твору і соціокультурний контекст. Реалізує художні ідеї/задуми в різних видах і жанрах мистецтва, застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання та уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму. Розробляє сценічно-графічне оформлення відповідно до сценічного/ екранного образу, використовує художні засоби (ракурси/ плани/освітлення) під час фільмування. Обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами, демонструє наполегливість у досягненні мети, зокрема реалізації власних ідей, використовує етномотиви у власній творчості, імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами (зокрема цифровими) для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації. Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо), опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю. Спостерігає, досліджує навколишнє середовище, стежить за мистецькими подіями, явищами.
5.	1	Традиційні українські костюми. Українські національні костюми різних регіонів. Національні костюми інших народів світу.		
6.	1	Поняття обробка в декоративному мистецтві. Художня обробка деревини. Імпровізація в живописі.		
7.	1	Стилізація в образотворчому мистецтві. Види стилізації в образотворчому мистецтві. Стилізація у вишивці. Вишивка.		
8.	1	Поняття гончарне мистецтво, кераміка. Кераміка. Розмаїття кераміки України. Центри кераміки України.		
9.	1	Витинанка. Поняття витинанка. Українські витинанки.		
10.	1	Багатство барв. Ковальство, гутництво, гравіювання, художнє гравірування, карбування, або карбовання, гутництво, писанкарство, лозоплетіння як види українського декоративного мистецтва.		
11.	1	Стилізований живопис. Декоративність. Декоративна композиція. Декоративний пейзаж.	Мистецька комунікація Здійснення мистецької комунікації через пізнання себе у взаємодії з різноманітними мистецькими об'єктами на основі оцінювання власних мистецьких здобутків; розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації. Розвиток	Мистецька комунікація 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток

12.	1	Подих імпровізації та творчості в мистецтві Декоративний натюрморт.	емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації. Робота з мистецьким медіатекстом для художнього самовираження, творчого задуму.	емоційного інтелекту Оцінює власні мистецькі здобутки; оцінює власні успіхи та досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх. Критично оцінює власні досягнення за обраними критеріями, визначає способи вдосконалення вмінь, аналізує власний творчий розвиток. Демонструє створене, реагує на інформацію та аналіз від інших осіб, аргументує та може дискутувати, відстоюючи свою позицію у власній творчій діяльності, цілісно представляє та обґрунтовує задум/ідею, конструктивно сприймає критику вчителя чи інших осіб, аналізує помилки з метою самовдосконалення, визнає можливість варіативності інтерпретацій творчого задуму, аргументовано обстоює позицію у творчості та право на самовираження. Аргументує свою позицію під час обговорень творів мистецтва, виконує різноманітні ролі, співпрацюючи в групах над мистецькими і дослідницькими проектами, виявляє толерантність і доброзичливість під час порівняння різних творчих ідей, аналізує власні емоції від творів різних видів мистецтва. 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації Створює, обробляє і з урахуванням відповідальності поширює мистецький медіатекст, де, зокрема, поєднано кілька видів медіа; самостійно застосовує спосіб художньої комунікації відповідно до форми передавання інформації. Обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо- /відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та обґрунтувати вибір, розрізняє первинні та вторинні джерела інформації для власного художнього пізнання й здобуття знань про мистецтво.
13.	1	Цифрова стилізація. Стилізована анімалістика. Техніка малювання стилізованих звірів. Поняття репліка, репродукція, фотодрук.		
14.	1	Портретні стилізації. Стилізація в портретному жанрі. Стилізований портрет в зарубіжному та українському мистецтві.		
15.	1	Сторінками європейських мистецьких конкурсів та виставок. Стежками Європейських мистецьких виставок.		
16.	1	Урок узагальнення теми “Сучасне мистецтво в житті людей” Виставка практичних робіт учнів. Повторення теоретичного матеріалу. Практична робота «Різдвяні прикраси». Тематичний контроль.		
	1 9	Тема II. НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА (19 год.)		
17.	1	Мистецькі явища та тенденції сьогодення	Образотворча складова	Образотворча складова

		Види архітектури.	<i>Мистецька грамотність</i>	<i>Мистецька грамотність</i>
18.	1	Мистецькі поєднання. Шедеври архітектури. Засоби виразності архітектури: пластика об'ємів, масштабність, ритм, пропорційність, а також фактура і колір поверхні. Поняття екстер'єр, фасад	Пізнання явищ та сучасних тенденцій в образотворчому мистецтві; засвоєння відповідної мистецької термінології. Оволодіння мистецькою термінологією образотворчого мистецтва,	1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва Пізнає та розширює знання про засоби художньої виразності, художню мову різних видів, жанрів образотворчого мистецтва; наводить приклади творів. Пояснює особливості художньої мови творів різних видів, жанрів мистецтва, різних видів дизайну, розрізняє спільне і відмінне у трактуванні однієї в теми/сюжету засобами різних видів мистецтва, встановлює зв'язки між народним та професійним мистецтвом.
19.	1	Інтер'єр. Громадський інтер'єр.. Житловий інтер'єр.	знаннями про засоби виразності різних видів дизайну. Участь у бесідах, обговореннях, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок, здійснення досліджень під керівництвом учителя.	Орієнтується в особливостях мистецьких явищ та сучасних тенденціях в образотворчому мистецтві. Розбирається в різних видах дизайну, сучасних тенденціях, знає використання різних технік та цифрових і медіатехнологій для створення творів образотворчого мистецтва України й зарубіжжя.
20.	1	Ландшафтна архітектура. Характерні риси, шедеври ландшафтної архітектури. італійський, французький, китайський, японський та інші сади. Національні парки України.		Досліджує синтез мистецтв у творах, зв'язки між видами мистецтва; (встановлює зв'язки між мистецтвом, життям і різними галузями знань.
21.	1	Популярне в сучасності. Скульптура. Скульптура. Різновиди скульптури.	<i>Мистецька діяльність</i> Сприймання, інтерпретація творів різних видів, жанрів образотворчого мистецтва, творів різних видів дизайну. Виконання тренувальних, навчальних вправ, оволодіння різними образотворчими техніками, створення ескізів, схем; відпрацювання основних елементів орнаменту, ліплення, підготовка до виконання творчих завдань.	Досліджує (зв'язки, встановлює (аналогії між художніми образами у творах різних видів мистецтва/різних (авторів. Наводить (приклади синтезу мистецтв, порівнює художній образ і явища навколишнього середовища.
22.	1	Новий живопис. Інтер'єрний живопис та його особливості. Інтер'єрні офісні картини. Картини в інтер'єрі житла.	Виконання творчих завдань різними засобами і способами із застосуванням різних прийомів, художніх технік, матеріалів,	Розпізнає характерні риси різних видів образотворчого мистецтва: розрізняє засоби художньої виразності та наводить приклади творів образотворчого мистецтва; характеризує особливості технік виконання творів образотворчого мистецтва.
23.	1	Монументальний живопис. Монументальний живопис, мурал, стінопис. Види стінописів. Вітраж, мозаїка.		<i>Мистецька діяльність</i> 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва Сприймає твори різних видів, жанрів, мистецтва; аргументовано інтерпретує твори, формулює своє ціннісне ставлення до них, використовуючи власний досвід; користується довідниковими/ енциклопедичними (джерелами (для подолання
24.	1	Живопис. Екологічне мистецтво. Екоживопис, екоскульптури. Колаж, плакат.		
25.	1	Фотошедеври. Художня фотографія. Різні види фотографії. Лайфстайли, селфі. Скрапбукінг.		
26.	1	Інсталяція. Види інсталяцій. Імерсивні технології, їх особливості.		

27.	1	Дизайн. Види дизайну: промисловий дизайн, дизайн середовища, графічний дизайн.	форматів, імпровізація з кольорами, лініями, формами з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій.	труднощів під час аналізу творів, зіставляє з іншими творами, опрацьованими (раніше, виокремлює цінності, закладені у творі мистецтва, ідентифікує їх зрозумілість для себе, формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує зміст твору соціокультурний контекст.
28.	1	Графічний дизайн. Види продуктів графічного дизайну. Композиція в дизайні, поняття гармонія. Вебдизайн. 3D-моделювання.	Набуття практичних навичок щодо застосування різних технік, прийомів та матеріалів для реалізації творчого задуму у різних видах образотворчого мистецтва. Ескізи проєктів, макети екстер'єру й інтер'єру.	Реалізує художні ідей/задуми в різних видах і жанрах мистецтва, застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання та уміння з інших освітніх галузей. свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму.
29.	1	Мистецтво графіті. Поняття графіті. Шрифт. Художники стріт-арту, спрей-арт.	Створення ескізів дизайну середовища; ескізів одягу з урахуванням національних традицій та сучасних тенденцій у моді; ескізи для різних видів поліграфічної продукції.	Розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного/ екранного образу, використовує художні засоби (ракурси (плани/освітлення) під час фільмування.
30.	1	Дизайн середовища. Поняття дизайн середовища, промисловий дизайн. Унікальні і незвичайні парки світу та України. Засоби виразності дизайну.	Моделювання транспортних засобів, побутових предметів на основі природних форм. Цифрові та медіатехнології у процесі створення дизайнерського продукту тощо.	Обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами, демонструє наполегливість у досягненні (мети, (зокрема реалізації власних ідей, використовує етномотиви у власній творчості, імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами (зокрема цифровими) для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації.
31.	1	Дизайн стилю. Мода. Нові тенденції в моді та формує імідж сучасної людини. Дизайн стилю та візажу. Дизайн костюма Основні засоби дизайну костюма. Дизайн зачіски та макіяжу. Різновиди стилів: класичний, романтичний, спортивний, авангардний, екстравагантний, елегантний, історичний, еkleктика.	<i>Мистецька комунікація</i> Здійснення мистецької комунікації через пізнання себе у взаємодії з різноманітними мистецькими об'єктами на основі оцінювання власних мистецьких здобутків; розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища у	Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо), опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю. Спостерігає, досліджує навколишнє середовище, стежить за мистецькими подіями, явищами.
32.	1	Фешен-індустрія. Поняття мода і стиль. Fashion-індустрія. Відомі світові та українські кутюр'є. Характеристика основних стилів моди: класичний, романтичний, спортивний, фольклорний, сафарі, ділові стилі.		
33.	1	Техніки виконання малюнків. Калейдоскоп технік виконання малюнків. Особливість малювання техніками: граттаж, фроттаж, соляні візерунки, глізаль (лесування), малювання по акварелі, малювання по воді,		3. Пізнання себе через (взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами розвиток емоційного інтелекту Оцінює власні мистецькі здобутки; оцінює власні успіхи та досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх. Критично оцінює власні досягнення за обраними критеріями, визначає способи вдосконалення вмінь, аналізує власний творчий розвиток.

		Coffee-art, дудлінг.		
34.	1	Артдизайн та його особливості. Що таке артдизайн? Бодіарт — дизайн шкіри, нігтів, зачісок. Малювання на графічному планшеті, малювання пластиліном.	власній творчості та художній комунікації. Розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації. Робота з мистецьким медіатекстом для художнього самовираження, творчого задуму.	Демонструє створене, реагує на інформацію та аналіз від інших осіб, аргументує та може дискутувати, відстоюючи свою позицію у власній творчій діяльності, (цілісно представляє (та обгрунтовує задум/ ідею, конструктивно сприймає критику вчителя чи інших осіб, аналізує помилки з метою самовдосконалення, визнає (можливість варіативності (інтерпретацій творчого задуму, аргументовано обстоює позицію у творчості та право на самовираження. Аргументує свою позицію під час обговорень творів мистецтва, виконує різноманітні ролі, співпрацюючи в групах над мистецькими та дослідницькими проектами, виявляє толерантність і доброзичливість під час порівняння різних творчих ідей, аналізує власні емоції від творів різних видів мистецтва. 4. Використання інформаційного середовища. Створює, обробляє та з урахуванням відповідальності поширює мистецький медіатекст, де, зокрема, поєднано кілька видів медіа; самостійно застосовує спосіб художньої комунікації відповідно до форми передавання інформації. Обирає способи творення, (зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, (створення (нескладних (графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та обгрунтувати вибір, розрізняє первинні та вторинні джерела інформації (для власного художнього (пізнання і (здобуття знань про мистецтво.
35.	1	Урок узагальнення розділу “Нові тенденції сучасного мистецтва” Станції: Галерея образів. Знавці мистецтва. Виставкова. Творча. Практична робота «Літні квіти». Створення декоративного панно або пейзажу із літніми квітами за власним задумом. Техніка виконання — за вибором. Тематичний контроль.		